

Олена Локшина – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, завідувач відділу порівняльної педагогіки Інституту педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна.

Коло наукових інтересів: реформи та інновації у світовому та європейському освітньому просторах в умовах глобалізації та європеїзації у компаративній перспективі, теорія і методологія порівняльної педагогіки.

✉ olena.lokshyna@gmail.com

🆔 <https://orcid.org/0000-0001-5097-9171>

Аліна Джуріло –

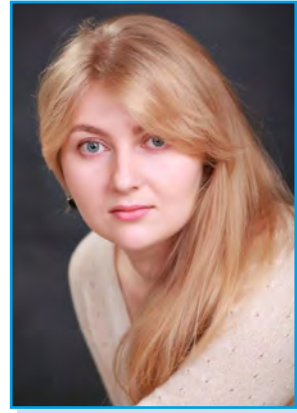
кандидат педагогічних наук, доцент, старший науковий співробітник відділу порівняльної педагогіки Інституту педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна; доцент кафедри іноземної філології та перекладу Національного транспортного університету, м. Київ, Україна.

Коло наукових інтересів: порівняльна педагогіка та міжнародна освіта: освітня політика ЄС у галузі освіти і навчання, освітні реформи та педагогічні інновації, забезпечення якості шкільної освіти, децентралізація управління освітою.

Коло наукових інтересів: порівняльна педагогіка та міжнародна освіта: освітня політика ЄС у галузі освіти і навчання, освітні реформи та педагогічні інновації, забезпечення якості шкільної освіти, децентралізація управління освітою.

✉ dzhurylo.ap@gmail.com

🆔 <https://orcid.org/0000-0002-5129-6724>

Ніна Нікольська – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу порівняльної педагогіки Інституту педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна; доцент кафедри іноземної філології та перекладу Державного торговельно-економічного університету, м. Київ, Україна.

Коло наукових інтересів: порівняльна педагогіка та міжнародна освіта: освітня політика ЄС та США у галузі вивчення іноземних мов, багатомовна освіта, освітні реформи та педагогічні інновації.

✉ nina777-07@hotmail.com

🆔 <https://orcid.org/0000-0003-3393-3248>

Оксана Шпарик –

кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу порівняльної педагогіки Інституту педагогіки НАПН України, м. Київ, Україна.

Коло наукових інтересів: порівняльна педагогіка; освітня політика країн ЄС, США та Китаю; трансформаційні процеси та тенденції розвитку освіти; забезпечення якості освіти.

✉ shparyk.o@gmail.com

🆔 <https://orcid.org/0000-0001-7507-4950>

<https://doi.org/10.32405/2411-1317-2022-1-7-17>

ПІДТРИМКА УКРАЇНИ НАУКОВОЮ СПІЛЬНОТОЮ СВІТУ

Анотація. Систематизовано позицію наукової спільноти світу щодо військового вторгнення Росії в Україну. Охарактеризовано заяви академій наук та міжнародних організацій, які об'єднують національні академії наук, щодо російської агресії та на підтримку науковців України, Національної академії наук України, галузевих академій наук, народу України. Структуровано декларації провідних університетів Європи та світу, у яких засуджено російську агресію та окреслено можливості допомоги українським освітянам і студентам.

Ключові слова: наукова спільнота, академія наук, університет, російська агресія, Україна.

Постановка проблеми. Загальна декларація прав людини ООН (1948), що стала результатом безпосереднього досвіду Другої світової війни, проголошує, що кожна людина має право на життя, свободу й особисту недоторканність (Генеральна Асамблея ООН, 1948).

Безпрецедентний напад Росії на Україну 24 лютого 2022 року, який становить безпосередню загрозу життю українських громадян, сколихнув увесь цивілізований світ. 2 березня 2022 року Генеральна Асамблея ООН більшістю голосів (141 країна з 193-х) затвердила Резолюцію, яка підтверджує суверенітет, незалежність і територіальну цілісність України. Резолюція вимагає від Росії негайно, повністю та беззастережно вивести всі свої військові сили з території України в межах її міжнародно визнаних кордонів (United Nations, 2022).

Разом з усім цивілізованим світом академічна спільнота категорично засуджує агресію Росії проти України. Академії наук як організації, що презентують наукову еліту, об'єдналися у висловленні неприйняття війни як інструменту розв'язання конфліктів та проголошенні людського життя як найважливішої цінності. Не менш активно засуджують російську агресію й університети світу, припиняючи наукове співробітництво з російськими дослідниками та вживаючи конкретні заходи для надання фінансової та психологічної допомоги українським колегам.

Формулювання мети статті. Метою статті є огляд позиції міжнародної наукової спільноти щодо військового вторгнення Росії в Україну та запропоновані нею інструменти для підтримки українських науковців. Для цього було проведено аналіз оприлюднених декларацій як провідних академій наук та університетів світу, так і міжнародних професійних організацій (European Federation of Academies of Sciences and Humanities, ALLEA; International Human Rights Network of Academies and Scholarly Societies, IHRS; International Science Council).

Виклад основного матеріалу дослідження. Засудження агресії та солідарність з Україною, українським народом та українськими науковцями формують зміст заяв академій наук та університетів світу. У спільній заяві, що оприлюднили Академії наук країн G 7 (Канада, Франція, Німеччина, Японія, Сполучене Королівство, США та ЄС) щодо російського вторгнення в Україну, наголошено, що неспровокований напад на Україну, демократичну та незалежну країну, є грубим порушенням міжнародного права та основних цінностей людства. Російське вторгнення – це посягання на фундаментальні принципи свободи, демократії та самовизначення, які створюють основу для академічної свободи та можливостей для наукового обміну і співпраці. У цю темну годину наші думки та глибоке співчуття з народом України. «Ми сповнені рішучості підтримати Національну академію наук України. Ми солідарні з науковою спільнотою та науковцями України», – йдеться в заяві (RSC, 2022).

Головуючий комітет Австрійської академії наук висловлює солідарність з українським народом загалом і колегами, науковцями України, зокрема. Вільна наука є опорою для демократії та верховенства права, за які громадяни України

AUSTRIAN ACADEMY OF
SCIENCES
AUSTRIA

боролися найбільш вражаюче та з великими жертвами протягом десятиліть незалежності, особливо у 2004 та 2014 роках. Австрійська академія наук розділяє з колегами-науковцями в Україні цінності жити разом у мирі та демократії в Європі (ОАВ, 2022).

Члени Афіньської академії наук (Греція) висловлюють жаль з приводу вторгнення Росії в Україну, що є грубим порушенням міжнародного права. Дії Росії суперечать базовим правилам міжнародного співтовариства, зокрема забороні використання збройної сили в міжнародних відносинах, повазі територіальної цілісності держав, рівності прав народів та їх праву на самовизначення, що є основою для дружніх відносин між націями, як це передбачено Статутом ООН. Афіньська академія солідарна з українським народом та нашими українськими колегами й додає свій голос до голосів інших національних академій, наукових товариств та учасників міжнародної спільноти, захищаючи верховенство права та людську гідність. Афіньська академія сподівається, що основні цінності, такі як мир, співіснування, свобода і справедливість, які міжнародне співтовариство встановило ціною багатьох жертв у минулому, будуть підтримуватися (Акадеμία Αθηνών, 2022).

Спільно з Французькою академією наук та Альянсом наукових організацій Німеччини, Королівська академія наук, літератури та мистецтва Бельгії висловлює свою глибоку солідарність з Національною академією наук України, галузевими академіями наук України, Національною академією мистецтв України, а через них – з усіма українськими митцями, науковцями, інтелігенцією, молоддю та народом перед обличчям випробувань, які вони переживають внаслідок вторгнення у їхню країну збройних сил Російської Федерації. Королівська академія Бельгії розглядає російське вторгнення як наступ на фундаментальні цінності свободи, демократії та самовизначення, які своєю чергою створюють основу для академічної свободи та можливостей для наукової та культурної співпраці (l'Académie royale des sciences, des lettres et des beaux-arts de Belgique, 2022).

Болгарська академія наук заявляє, що вже більше тижня ми живемо в ситуації, немислимій для Європи ХХІ століття – без будь-яких прямих причин російська армія напала на суверенну Україну. У цей важкий час члени Асамблеї академіків і членів-кореспондентів Болгарської академії наук:

- заперечують війну як неприйнятний варіант вирішення національних конфліктів і територіальних суперечок;
- підтримують різку негативну реакцію цивілізованого світу, яку поділяють наші колеги;
- висловлюють рішучий протест проти військових дій російської армії проти суверенної європейської країни;
- вимагають виведення російських військ з України та швидкого вирішення гуманітарної катастрофи на її території (Българската академия на науките, 2022).

Естонська академія наук як голова європейських членів Міжнародної наукової ради (ISC) і голова Європейського форуму наукових радників, закликала всі академії та головних наукових радників у всій Європі до об'єднання зусиль, щоб допомогти українцям у боротьбі за власне майбутнє. «Військовий напад Росії на Україну – це жорстокий тривожний дзвінок. Це реінкарнація давнього зла з минулого, що нападає на націю, яка воліє обрати свій власний шлях розвитку. Це надзвичайно небезпечна ситуація, яка може спричинити хаос у всьому світі. Це демонструє, що ті, хто обрав мирний і демократичний шлях повинен мати достатні ресурси, щоб захистити себе. Це також свідчить, що нам потрібно набагато більше знань для визначення, моніторингу та прогнозування процесів і ланцюгів ухвалення рішень у різних культурах, і нам потрібно навчитися реагувати превентивно, щоб уникнути таких жаклих подій. Сила в єдності. Поодиночі ми слабкі проти таких атак, але разом ми непереможні. Академії не можуть воювати на передовій, але вони зобов'язані надавати найкращі поради своїм націям і урядам. Визнаючи цю місію, ми закликаємо всі Академії в усій Європі розглянути у своїх порадах своїм націям та урядам необхідність об'єднати зусилля,

щоб допомогти українцям у їхній боротьбі за власне майбутнє, використати всі можливі дії для послаблення позицій агресора, а також для подальшого розвитку розуміння процесів, які можуть призвести до ескалації такого типу» (The Estonian Academy of Sciences, 2022).

Латвійська академія наук категорично засуджує безпрецедентну військову агресію Російської Федерації проти України. Україна не вчиняла жодних ворожих дій проти території Російської Федерації, ані проти її військових об'єктів чи її цивільної інфраструктури, ані проти свого народу, що могло б стати формальним приводом для військової агресії з боку Російської Федерації. Навпаки, тривале впродовж багатьох років втручання Російської Федерації у внутрішні справи України, її військова та економічна підтримка сепаратистів, анексія Криму та явне порушення Мінських домовленостей, а також визнання відокремлених регіонів України як незалежних держав, є грубим порушенням міжнародного права Російською Федерацією. Коли 1994 р. Росія, США та Велика Британія переконали Україну, яка тоді мала третій за величиною ядерний арсенал у світі, приєднатися до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї в обмін на Будапештський меморандум про гарантії безпеки, підписаний Російською Федерацією, Сполученими Штатами та Великою Британією, що набув чинності з моменту його підписання і який передбачав передачу Україною своєї ядерної зброї Російській Федерації, сторони, що підписали, у відповідь зобов'язувалися гарантувати незалежність і територіальну цілісність України. Пізніше подібне письмове зобов'язання взяла Франція. 4 грудня 1994 року уряд Китайської Народної Республіки оприлюднив заяву про те, що він завжди виступатиме гарантом України для забезпечення дотримання інтересів України за умови відмови від ядерної зброї. Латвійська академія наук висловлює повну підтримку Україні як країні та її волелюбному народові в боротьбі з агресором. Ми закликаємо всі уряди світу вжити негайних та ефективних заходів для припинення російської агресії та відновлення суверенних прав України на її територію, як це було до анексії Криму та початку бойових дій сепаратистами на Донбасі, яких підтримує Росія (LZA, 2022).

Молоді вчені Академії наук Литви приєднуються до Ради молодих вчених Національної академії наук України у її зверненні до міжнародної академічної спільноти щодо війни Російської Федерації проти України. Ми закликаємо всіх наразі утриматися від наукової та академічної співпраці з російськими вченими, підтримати опір України руйнуванню, поширювати віру вчених у цінності свободи та гуманізму (LMA, 2022).

Лісабонська академія наук додає свій голос до тих, хто в Європі та світі запекло протестує проти військово-політичної агресії Росії та вимагає негайного виведення російських військ з територій, які зазнали цих нападів, водночас висловлюючи невдвозначне співчуття до страждань українського народу. Наукові установи об'єднують усіх тих, хто вірить, що знання та політика, заснована на знаннях, є незамінними складниками побудови кращого світу. У цей час тяжких випробувань Лісабонська академія наук щиро висловлює свою солідарність з членами Національної академії наук України та з усіма вченими, які в цій країні борються за збереження миру та поваги до її суверенітету (Academia das Ciências de Lisboa, 2022).

Фінська академія наук і літератури, Фінське товариство наук і літератури, Фінська академія технічних наук, Шведська академія технічних наук у Фінляндії засуджують війну в Україні та підтримують всі зусилля для досягнення миру. «Війна загрожує не лише життю та добробуту людей, а й основам громадянського суспільства, зокрема й передумовам наукової діяльності. Як представники наукової спільноти ми звертаємося до всіх сторін з проханням знайти шлях до відновлення миру. Наші спільні зусилля мають бути спрямовані на забезпечення мирного та стійкого співіснування. За мир, стабільність і права людини!» (Suomalainen Tiedeakatemia, 2022).

Французька академія наук публічно висловлює свою глибоку солідарність з Національною академією наук України та галузевими академіями наук України, а через них і з усіма україн-

ськими вченими, молоддю та людьми, перед обличчям випробувань, які вони проходять через вторгнення в їхню країну збройних сил Російської Федерації. Відважна боротьба українського народу свідчить, що заперечення його існування президентом Путіним було лише фальсифікацією історії, метою якої є виправдання жорстокої агресії. Це також показує, наскільки українців готові заплатити життям за свою прихильність до свободи. Міжнародне співробітництво в науці, як і в багатьох інших галузях, потребує поваги до свободи народів обирати власне майбутнє та свободи думати і висловлюватися» (L'Académie des sciences de l'Institut de France, 2022).

TÜRKİYE BİLİMLER AKADEMİSİ
TURKISH ACADEMY OF SCIENCES

Академія наук Туреччини рішуче засуджує військовий напад Росії на Україну, суверенну та демократичну державу, що порушує всі норми міжнародного права. Агресія російського уряду проти України ґрунтується на неправдивих виправданнях, які суперечать історичним і сучасним фактам. Таке спотворення істини, а точніше «створення» нових істин, тим часом є звичним явищем у внутрішній та міжнародній політиці, заперечуючи саму основу наукової істини, на яку ми всі маємо покладатися, щоб знайти спільну мову миру.

Незалежність, мир і демократія – це не лише рятівний круг людства, а й науки. Російська агресія зруйнувала наукову інфраструктуру в Україні, поставивши під загрозу роботу тисяч науковців. Це також віддалило російські наукові установи від міжнародного наукового співтовариства, погрожуючи всім, хто виступає проти цієї незаконної атаки, суворими та недемократичними покараннями. Академія наук Туреччини солідарна з народом України і закликає російський уряд негайно припинити цей лютий і незаконний напад та відновити міжнародний правопорядок, який він допоміг побудувати майже 80 років тому (Bilim Akademisi, 2022).

Czech Academy
of Sciences

Науковці **Чеської академії наук** не можуть мовчати перед обличчям воєнного конфлікту на території Європи. «Ми стоїмо на боці поваги до прав, свобод і демократії людини. Ми висловлюємо повну підтримку та готові простягнути руку допомоги нашим колегам в Україні» (CAS, 2022).

Університети світу не менш рішучо засуджують російську агресію.

Абердинський університет

Тривожні сцени в Україні продовжують шокувати та засмучувати, поки ми спостерігаємо за розвитком подій. Як міжнародне співтовариство, до складу якого входять співробітники та студенти з усього світу, ми засуджуємо вторгнення та війну в Україні. Ми підтримуємо Україну та її народ та пропонуємо нашу беззаперечну підтримку та солідарність. Університет зупиняє двосторонні угоди із російськими організаціями на невизначений термін. Ми також закликаємо всі міжнародні галузеві організації та мережі підтвердити свою солідарність із Україною. Башта Королівського коледжу буде освітлена синьо-жовтими кольорами українського прапора на знак нашої солідарності. Ми продовжимо аналізувати, які кроки ми можемо зробити як співтовариство і з нашими колегами із сектору вищої освіти, щоб продемонструвати наше засудження цієї війни (Джордж Бойн, директор і проректор) (University of Aberdeen, 2022).

Амстердамській університет

UvA шокований і засуджує вторгнення Росії в Україну. Усі університети Нідерландів, включаючи UvA, зараз вживають різноманітних заходів. Вирішено припинити всю поточну співпрацю з російськими (академічними) установами, а нові угоди не укладатимуться; ми також сподіваємося, що зможемо надати допомогу українським науковцям, які цього потребують (UvA, 2022).

Естонська школа бізнесу

«Останні події в Україні залишили нас приголомшеними та глибоко засмученими. Ми шоковані жакливою війною, розпочатою російським урядом, і непотрібними людськими страж-

даннями, які це спричиняє. Ми всі зобов'язані робити все можливе, щоб допомогти й продовжувати робити це так довго, як це буде необхідно. Ми вважаємо агресію Росії невинуватимого й засуджуємо військовий напад на незалежну державу. Всі естонські університети вирішили припинити співпрацю із закладами вищої освіти та науковими організаціями Росії та Білорусі» (EBS, 2022).

Катанійський університет

- Катанійський університет з гордістю вивішує український прапор разом зі своїми партнерами. Мережа університетів, яку надихають основні принципи Конституції, Статут ООН, Установчі договори Європейського Союзу, ОБСЄ та Радою Європи, вважають, що:
- Італія відкидає війну як інструмент посягання на свободу інших народів і як засіб розв'язання міжнародних суперечок;
- віра є основним правом людини на гідність і цінність людської особистості;
- Італія зобов'язана працювати задля підтримки миру та запобігання загрозам миру;
- боротьба з нерівністю та бідністю є необхідною (UNICT, 2022).

Карлів університет

Звернення ректора університету проф. Мілени Кралічкової:

«Як ректор, разом із керівництвом Карлового університету, я рішуче засуджую будь-яку форму агресії, зокрема військові дії, які зараз веде путінська Росія. Це надзвичайно небезпечний крок, який загрожує життю людей всієї Європі, включаючи життя колег та студентів. Це крок у неправильному напрямку, що повертає світ назад! Така агресія показує, наскільки важливо вчитися, критично мислити, цінувати освіту, розуміти історію та сьогодення світу. Я закликаю науковців, не лише нашого університету, рішуче підтримувати вільне та демократичне суспільство і сказати категоричне «Ні!» війні» (Charles University, 2022).

Кембріджський університет

Колегіальне співтовариство Кембріджського університету з занепокоєнням спостерігає за подіями, що розгортаються після вторгнення Російської Федерації в Україну. Приєднуючись до тисяч членів Кембріджської спільноти, я рішуче засуджую цей неспровокований акт війни та підтверджую суверенітет, незалежність та територіальну цілісність демократичної України. Наші думки з усіма тими громадянами України, які зараз перебувають у небезпеці, та з тими, хто змушений залишити свої будинки, щоб забезпечити власну та безпеку своїх сімей. Наші думки також із тими російськими громадянами, які мужньо протистоять війні, часто з великим особистим ризиком. Як люди, які присвятили себе наданню вищої освіти, ми особливо стурбовані безпекою та благополуччям колег в українських університетах та коледжах, а також катастрофічними наслідками, які вплинуть на життя тисяч переміщених студентів та науковців (Професор Стівен Дж. Туп, Віце-канцлер) (University of Cambridge, 2022).

Лісабонський університет

«Відданий європейським цінностям миру, демократії, верховенства права, прав людини та свободи, Лісабонський університет висловлює свою солідарність з українським народом...» (U Lisboa, 2022).

Оксфордський університет

Неспровоковане вторгнення Росії в Україну викликає гуманітарну катастрофу в Європі. Члени нашої спільноти вражені діями Росії та захоплюються хоробрістю, виявленою українцями, а також хоробрістю тих росіян, які засудили агресію свого уряду. Багато хто з нас хотів би чимось допомогти. Ми збираємо необхідну інформацію про послуги для підтримки студентів та співробітників, про дії, до яких вдається університет, про роботу наших вчених та про те, як ми можемо зробити

власний внесок. Ми пишаємося тим, що співробітники та студенти вже докладають зусиль для підтримки тих, хто постраждав від цієї кризи (University of Oxford, 2022).

Університет Глазго

Оскільки незаконне та сумне вторгнення в Україну триває, я хочу наголосити на солідарності Університету Глазго з народом України та засудити дії уряду Російської Федерації. Повідомлення про неймовірні страждання шокують усіх нас, та університет робить усе можливе, щоб підтримати постраждалих. В останні дні Спілка ректорів Росії опублікувала заяву на підтримку вторгнення уряду Російської Федерації в Україну. Як і багато університетів у всьому світі, ми вражені цією необгрунтованою заявою. В результаті ми вирішили призупинити співпрацю з російськими та білоруськими закладами освіти. Ми також припиняємо будь-яку участь російських та білоруських партнерів у заходах, які проводить Університет. Університети Об'єднаного Королівства також оголосили про зупинення дії свого стратегічного Меморандуму про взаємну співпрацю з Російським союзом ректорів (Антон Мускателлі, ректор і віцеканцлер) (University of Glasgow, 2022).

Технічний університет в Брно

Звернення ректора VUT Ладіслава Янічека щодо ситуації в Україні:

«Я та все керівництво університету, факультетів та інститутів технічного університету Брно з великим занепокоєнням слідкуємо за ситуацією у Східній Європі. З подій останніх годин безсумнівним є те, що ми стоїмо на порозі військового конфлікту, який впливає не лише на мешканців України та сусідніх країн, а й на громадян України, які обрали для проживання Чехію. З VUT пов'язали свої життєві дороги як молоді люди, які приїхали сюди за навчанням, так і викладачі та співробітники. У багатьох випадках їхні родини та рідні залишилися на території, суверенітет якої вирішила порушити інша держава. Можливо, саме з досвіду нашої власної історії ми дуже сильно співчуваємо Україні та її народу. Тому важливо висловити нашу однозначну позицію, у якій VUT засуджує насильницькі дії Росії. Керівництво університету постійно обговорює різноманітні форми підтримки та допомоги українським студентам та співробітникам з оглядом на розвиток ситуації. Ми готові надати допомогу всім, хто опинився в цій трагічній ситуації, і готуємо заходи для забезпечення цієї підтримки конкретними кроками» (Brno University of Technology, 2022).

Токійський університет

Вторгнення Росії в Україну є спробою військової сили в односторонньому порядку змінити міжнародну ситуацію і є абсолютно неприйнятним. Від імені Токійського університету я висловлюю як глибоку стурбованість цією ситуацією, так і свою палку надію, що мирне рішення буде досягнуто шляхом діалогу та переговорів, щоб запобігти подальшій шкоді та стражданням. Ця криза, ймовірно, матиме значний вплив на викладачів, студентів та інших членів спільноти Токійського університету, які мають зв'язки з Україною та Росією, а також на їхні родини. Ми продовжуватимемо уважно стежити за ситуацією, надаватимемо допомогу постраждалим та вживатимемо інших заходів за потреби (University of Tokyo, 2022).

Університет Масарика

Агресор у цьому конфлікті зрозумілий – це Російська Федерація, яка вторглася до свого сусіда, суверенної та незалежної країни України. Є багато ознак того, що Росія протягом багатьох років систематично готувалася до цієї загарбницької війни. Зараз ми, затамувавши подих, слідкуємо за героїчною боротьбою українського народу за свою свободу та незалежність. Лише за кілька сотень кілометрів на схід від наших кордонів вирує військовий конфлікт із застосуванням гармат, танків, ракет і літаків у великих масштабах. Жертвами цієї війни щодня стають невинні люди, зокрема діти. Мільйони біженців переїжджають, а деякі також шукатимуть притулок у Чеській Республіці. У цій ситуації наш обов'язок запропонувати допомогу. Допомогу потрібно надавати скрізь, де вона потрібна, зараз і в майбутньому. І ми в Університеті Масарика маємо зустрітись

з гуманітарною катастрофою так само, як перший президент Чехословаччини Томаш Гарріге Масарик 100 років тому, коли він ініціював програму чехословацького уряду щодо допомоги людям, які тікали від російської громадянської війни та більшовицького терору. Думаю, тепер усі мають зрозуміти, що український народ сьогодні бореться за всіх нас. І лише з цієї причини наш моральний обов'язок – допомогти їм у будь-який спосіб (Masaryk University, 2022).

Флорентійський університет

Флорентійський університет висловлює свою близькість до населення, до українських установ та до всіх тих, хто зараз страждає в драматичних обставинах війни, що триває. «Насильницький напад, який вражає ці території, глибоко підриває цінності та основи Європи та нашої Конституції...». Університет Флоренції звертається до міжнародної спільноти, щоб діалог і дипломатія могли діяти для розв'язання конфлікту шляхом переговорів і висловлює глибоку солідарність з викладачами та студентами України за наслідки, які спричинила ця дуже серйозна подія...» (University of Florence, 2022).

Отже, засудження російської агресії проти України, порушення міжнародних договорів, підтримка України та українських науковців, припинення співпраці з російськими університетами є ключовими складниками заяв представників наукової спільноти світу. Важливо також наголосити, що навіть представники країн, що не висловлюють такої підтримки, демонструють солідарність з Україною. Прикладом є відкритий лист, підписаний понад 200 випускниками Університету Цінхуа, із закликом до університету позбавити Путіна звання почесного доктора, присудженого в 2019 р. «Путін – розпалювач війни, який вів війни проти Чечні, Криму, Грузії, а останнім часом нахабно розв'язав загарбницьку війну, якій протистоїть і засуджує переважна більшість країн у всьому світі. Наше звернення відбиває волю значної частини випускників Цінхуа. Ми не очікуємо, що звернення матиме суттєві результати, але ми сподіваємося, що більше людей дізнається, що є багато китайців, які на боці людства, рішуче засуджують Путіна та російську армію за вторгнення, і ми твердо підтримуємо український народ у своїй боротьбі проти агресора» (South China Morning Post, 2022).

На плакаті написано: Ми разом з Україною

Використані джерела

- [1] Българската академия на науките. (2022, March 4). Декларация от Събранието на академиците и член-кореспондентите на Българската академия на науките за мир в Украйна. <https://www.bas.bg/?p=37696>
- [2] Верховна Рада України. (1948). Загальна декларація прав людини. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
- [3] Ακαδημία Αθηνών. (2022, March 3). Declaration of the Academy of Athens on the Invasion of Russia in Ukraine. <http://www.academyofathens.gr/en/announcements/press-releases/20220303>
- [4] Academia das Ciências de Lisboa. (2022, March 3). Declaração da Academia das Ciências de Lisboa sobre a situação na Ucrânia. <http://www.acad-ciencias.pt/noticias/detalhe/150>

- [5] Bilim Akademisi. (2022, March 7). Rusya Hükümeti'nin Ukrayna'ya Yönelik Saldırısı Hakkında Bilim Akademisi Duyurusu. <https://en.bilimakademisi.org/statement-on-military-attack-of-russia-on-ukraine/>
- [6] Brno University of Technology. (2022, February 24). Statement of the Rector of BUT on the situation in Ukraine. https://www.vut.cz/en/but/news-f19528/statement-of-the-rector-of-but-on-the-situation-in-ukraine-d222673?aid_redir=1
- [7] CAS. (2022, February 28). The Czech Academy of Sciences supports scientists in Ukraine. <https://www.avcr.cz/en/news-archive/The-Czech-Academy-of-Sciences-supports-scientists-in-Ukraine/>
- [8] Charles University. (2022, February 24). Statement by the Rector of Charles University on the conflict in Ukraine. <https://cuni.cz/UKEN-379.html?news=14823&locale=en>
- [9] EBS. (2022, February 28). EBS stands with Ukrainians and Ukraine. <https://www.ebs.ee/en/uudised/ebs-stands-ukrainians-and-ukraine>
- [10] L'Académie royale des sciences, des lettres et des beaux-arts de Belgique. (2022, March 2). Communiqué de l'Académie royale des sciences, des lettres et des beaux-arts de Belgique sur l'invasion de l'Ukraine. https://www.academieroyale.be/fr/declarations-detail/messages/communiqu-academie-royale-sciences-lettres-beaux-arts-belgique-sur-invasion-ukraine-3629/#ancr_2
- [11] L'Académie des sciences de l'Institut de France. (2022, February 28). Communiqué sur l'invasion de l'Ukraine. <https://www.academie-sciences.fr/fr/Rapports-ouvrages-avis-et-recommandations-de-l-Academie/communiqu-invasion-ukraine.html>
- [12] LMA. (2022, March 4). Appeal of the Council of Young Scientists of the National Academy of Sciences of Ukraine to the International Academic Community on the War of the Russian Federation against Ukraine. <http://www.lma.lt/news/1492/645/Appeal-of-the-Council-of-Young-Scientists-of-the-National-Academy-of-Sciences-of-Ukraine-to-the-International-Academic-Community-on-the-War-of-the-Russian-Federation-against-Ukraine>
- [13] LZA. (2022, February 25) Appeal by the Latvian Academy of Sciences to halt aggression by Russia against Ukraine. <https://www.lza.lv/en/activities/news/970-appeal-by-the-latvian-academy-of-sciences-to-halt-aggression-by-russia-against-ukraine>
- [14] Masaryk University. (2022, March 11). Ukraine's fate will also decide our own future. <https://www.em.muni.cz/en/news/14918-ukraine-s-fate-will-also-decide-our-own-future>
- [15] ÖAW. (2022, February 25). ÖAW solidarisiert sich mit der Ukraine. <https://www.oeaw.ac.at/oeaw/presse/nachrichten/oeaw-setzt-zeichen-der-solidaritaet-mit-ukraine>
- [16] RSC. (2022, March 2). Joint Statement by the National Academies of the G7 States on Russia's Attack on Ukraine. <https://rsc-src.ca/en/news/joint-statement-by-national-academies-g7-states-russia%E2%80%99s-attack-ukraine>
- [17] South China Morning Post. (2022, March 10). Chinese critics of Russian attack on Ukraine frightened to speak out. <https://www.scmp.com/news/china/politics/article/3169876/chinese-critics-russian-attack-ukraine-frightened-speak-out>
- [18] Suomalainen Tiedeakatemia. (2022, March 1). War in Ukraine & the Scientific Community. <https://www.acadsci.fi/en/news/943-rauhan-puolesta-for-peace.html>
- [19] The Estonian Academy of Sciences. (2022, February 27). The Estonian Academy of Sciences calls on all academies and chief science advisors to act to support the mitigation of the crisis in Ukraine, <https://www.akadeemia.ee/en/the-estonian-academy-of-sciences-calls-on-all-academies-and-chief-science-advisors-to-act-to-support-the-mitigation-of-the-crisis-in-ukraine/>
- [20] U Lisboa. (2022, March 2). Solidarity with Ukraine. <https://www.ulisboa.pt/en/noticia/solidarity-ukraine>
- [21] UNICT. (2022, March 9). UNICT for Peace. <https://www.unict.it/en/university/unict-peace>
- [22] United Nations. (2022, March 2). General Assembly resolution demands end to Russian offensive in Ukraine. <https://news.un.org/en/story/2022/03/1113152>
- [23] University of Aberdeen. (2022, March 1). Putin's war against Ukraine. <https://www.abdn.ac.uk/staffnet/news/15812/>
- [24] University of Cambridge. (2022, February 28). The War on Ukraine. <https://www.cam.ac.uk/ukraine>
- [25] University of Florence. (2022, March 4). Solidarity with Ukrainian Universities. <https://www.unifi.it/art-5805-solidarity-with-ukrainian-universities.html?newlang=eng>
- [26] University of Glasgow. (2022, March 9). Ukraine. A statement of our principal. <https://www.gla.ac.uk/explore/ukraine/>

- [27] University of Oxford. (2022, March 11). University response to the invasion of Ukraine. <https://www.ox.ac.uk/news-and-events/university-response-invasion-ukraine>
- [28] University of Tokyo. (2022, February 25). Statement on the Invasion of Ukraine by Russia. https://www.u-tokyo.ac.jp/focus/en/articles/z1304_00229.html
- [29] Uv A. (2022, February 25). Dutch universities condemn Russian invasion of Ukraine. <https://www.uva.nl/en/content/news/news/2022/02/dutch-universities-condemn-russian-invasion-of-ukraine.html>

References

- [1] Akademia Athinon. (2022, March 3). Declaration of the Academy of Athens on the Invasion of Russia in Ukraine. <http://www.academyofathens.gr/en/announcements/press-releases/20220303>
- [2] Academia das Ciências de Lisboa. (2022, March 3). Declaração da Academia das Ciências de Lisboa sobre a situação na Ucrânia. <http://www.acad-ciencias.pt/noticias/detalhe/150>
- [3] Bilim Akademisi. (2022, March 7). Rusya Hükümeti'nin Ukrayna'ya Yönelik Saldırısı Hakkında Bilim Akademisi Duyurusu. <https://en.bilimakademisi.org/statement-on-military-attack-of-russia-on-ukraine/>
- [4] Brno University of Technology. (2022, February 24). Statement of the Rector of BUT on the situation in Ukraine. https://www.vut.cz/en/but/news-f19528/statement-of-the-rector-of-but-on-the-situation-in-ukraine-d222673?aid_redir=1
- [5] Bălgarskata akademiya na naukite. (2022, March 4). Deklaratsiya ot Săbraniето na akademiysite i chlenkorespondentite na Bălgarskata akademiya na naukite za mir v Ukrayna. <https://www.bas.bg/?p=37696>
- [6] CAS. (2022, February 28). The Czech Academy of Sciences supports scientists in Ukraine. <https://www.avcr.cz/en/news-archive/The-Czech-Academy-of-Sciences-supports-scientists-in-Ukraine/>
- [7] Charles University. (2022, February 24). Statement by the Rector of Charles University on the conflict in Ukraine. <https://cuni.cz/UKEN-379.html?news=14823&locale=en>
- [8] EBS. (2022, February 28). EBS stands with Ukrainians and Ukraine. <https://www.ebs.ee/en/uudised/ebs-stands-ukrainians-and-ukraine>
- [9] l'Académie royale des sciences, des lettres et des beaux-arts de Belgique. (2022, March 2). Communiqué de l'Académie royale des sciences, des lettres et des beaux-arts de Belgique sur l'invasion de l'Ukraine. https://www.academieroyale.be/fr/declarations-detail/messages/communiqu-academie-royale-sciences-lettres-beaux-arts-belgique-sur-invasion-ukraine-3629/#ancre_2
- [10] L'Académie des sciences de l'Institut de France. (2022, February 28). Communiqué sur l'invasion de l'Ukraine. <https://www.academie-sciences.fr/fr/Rapports-ouvrages-avis-et-recommandations-de-l-Academie/communiqu-invasion-ukraine.html>
- [11] LMA. (2022, March 4). Appeal of the Council of Young Scientists of the National Academy of Sciences of Ukraine to the International Academic Community on the War of the Russian Federation against Ukraine. <http://www.lma.lt/news/1492/645/Appeal-of-the-Council-of-Young-Scientists-of-the-National-Academy-of-Sciences-of-Ukraine-to-the-International-Academic-Community-on-the-War-of-the-Russian-Federation-aga-inst-Ukraine>
- [12] LZA. (2022, February 25). Appeal by the Latvian Academy of Sciences to halt aggression by Russia against Ukraine. <https://www.lza.lv/en/activities/news/970-appeal-by-the-latvian-academy-of-sciences-to-halt-aggression-by-russia-against-ukraine>
- [13] Masaryk University. (2022, March 11). Ukraine's fate will also decide our own future. <https://www.em.muni.cz/en/news/14918-ukraine-s-fate-will-also-decide-our-own-future>
- [14] ÖAW. (2022, February 25). ÖAW solidarisiert sich mit der Ukraine. <https://www.oeaw.ac.at/oeaw/presse/nachrichten/oeaw-setzt-zeichen-der-solidaritaet-mit-ukraine>
- [15] RSC. (2022, March 2). Joint Statement by the National Academies of the G7 States on Russia's Attack on Ukraine. <https://rsc-src.ca/en/news/joint-statement-by-national-academies-g7-states-russia%E2%80%99s-attack-ukraine>
- [16] South China Morning Post. (2022, March 10). Chinese critics of Russian attack on Ukraine frightened to speak out. <https://www.scmp.com/news/china/politics/article/3169876/chinese-critics-russian-attack-ukraine-frightened-speak-out>
- [17] Suomalainen Tiedekatemia. (2022, March 1). War in Ukraine & the Scientific Community. <https://www.acadsci.fi/en/news/943-rauhan-puolesta-for-peace.html>

- [18] The Estonian Academy of Sciences. (2022, February 27). The Estonian Academy of Sciences calls on all academies and chief science advisors to act to support the mitigation of the crisis in Ukraine, <https://www.akadeemia.ee/en/the-estonian-academy-of-sciences-calls-on-all-academies-and-chief-science-advisors-to-act-to-support-the-mitigation-of-the-crisis-in-ukraine/>
- [19] U Lisboa. (2022, March 2). Solidarity with Ukraine. <https://www.ulisboa.pt/en/noticia/solidarity-ukraine>
- [20] UNICT. (2022, March 9). UNICT for Peace. <https://www.unict.it/en/university/unict-peace>
- [21] United Nations. (2022, March 2). General Assembly resolution demands end to Russian offensive in Ukraine. <https://news.un.org/en/story/2022/03/1113152>
- [22] University of Aberdeen. (2022, March 1). Putin's war against Ukraine. <https://www.abdn.ac.uk/staffnet/news/15812/>
- [23] University of Cambridge. (2022, February 28). The War on Ukraine. <https://www.cam.ac.uk/ukraine>
- [24] University of Florence. (2022, March 4). Solidarity with Ukrainian Universities. <https://www.unifi.it/art-5805-solidarity-with-ukrainian-universities.html?newlang=eng>
- [25] University of Glasgow. (2022, March 9). Ukraine. A statement of our principal. <https://www.gla.ac.uk/explore/ukraine/>
- [26] University of Oxford. (2022, March 11). University response to the invasion of Ukraine. <https://www.ox.ac.uk/news-and-events/university-response-invasion-ukraine>
- [27] University of Tokyo. (2022, February 25). Statement on the Invasion of Ukraine by Russia. https://www.u-tokyo.ac.jp/focus/en/articles/z1304_00229.html
- [28] Uv A. (2022, February 25). Dutch universities condemn Russian invasion of Ukraine. <https://www.uva.nl/en/content/news/news/2022/02/dutch-universities-condemn-russian-invasion-of-ukraine.html>
- [29] Generalna Asambleia OON. (1948). Zahalna deklaratsiia prav liudyny. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text

Olena Lokshyna, Dr Sc. in Education, Professor, Corresponding Member of the NAES of Ukraine, Head, Comparative Education Department, Institute of Pedagogy of the NAES of Ukraine, Kyiv, Ukraine.

Alina Dzhurylo, PhD in Education, Senior Researcher, Comparative Education Department, Institute of Pedagogy of the NAES of Ukraine, Kyiv, Ukraine, Assistant Professor of the Department of Foreign Philology and Translation, National Transport University.

Nina Nikolska, PhD in Education, Senior Researcher, Comparative Education Department, Institute of Pedagogy of the NAES of Ukraine, Kyiv, Ukraine; Associate Professor, Department of Foreign Philology and Translation of the State University of Trade and Economics, Kyiv, Ukraine.

Oksana Shparyk, PhD in Education, Senior Researcher, Comparative Education Department, Institute of Pedagogy of the NAES of Ukraine, Kyiv, Ukraine.

SUPPORT OF UKRAINE BY THE SCIENTIFIC COMMUNITY OF THE WORLD

Abstract. The position of the world scientific community on Russia's military invasion of Ukraine is systematized. Statements of academies of sciences and international organizations uniting national academies of sciences concerning the Russian aggression and in support of scientists of Ukraine, the National Academy of Sciences of Ukraine, branch academies of sciences, the people of Ukraine are characterized. Declarations of leading universities in Europe and the world have been structured, condemning Russian aggression and outlining opportunities to help Ukrainian educators and students.

Keywords: scientific community, academy of sciences, university, Russian aggression, Ukraine.